

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

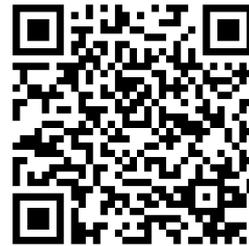
Державний обліковий номер: 0825U000847

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ОДУВС № 274 від 23.05.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гурін Олександр Юрійович

2. Oleksandr Hurin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 29-04-2025

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Вінницька обласна прокуратура

Код за ЄДРПОУ: 02909909

Місцезнаходження: вул. Монастирська, 33, Вінниця, Вінницький р-н., 04108, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8021

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.21, 10.79.23, 10.79.41, 10.79.47, 10.15.16, 10.79.48

Тема дисертації:

1. Забезпечення прав людини під час спеціального досудового розслідування.
2. Ensuring human rights during a special pre-trial investigation.

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному дослідженню правових, теоретичних та практичних аспектів забезпечення прав людини під час здійснення спеціального досудового розслідування (in absentia). У роботі розглядаються особливості цього інституту в контексті сучасного кримінального процесуального законодавства України, аналізуються його проблемні аспекти та надаються науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення нормативного регулювання. Проведено ґрунтовний історико-порівняльний аналіз концепції здійснення кримінального провадження за відсутності підозрюваного (обвинуваченого) крізь призму правових традицій різних історичних періодів — від античної доби Стародавнього Риму до правових систем Середньовіччя. Встановлено, що нормативні акти зазначених епох передбачали диференційовані підходи до оцінки неяви підозрюваного, переважно трактуючи її як прояв зневаги до державної влади та її судових інституцій. За відсутності особи, підозрюваної у вчиненні правопорушення, кримінально-процесуальна система історично схилилася до застосування репресивних заходів, які, окрім суто юридичних наслідків, мали також соціально-каральну спрямованість. Відсутність обвинуваченого часто розцінювалась

не тільки як ухилення від правосуддя, але й як самостійний делікт, що тягнув за собою додаткові санкції. Окрім того, простежено взаємозв'язок між політичними системами того чи іншого історичного періоду та механізмами реалізації кримінального судочинства (*in absentia*). На підставі комплексного дослідження здійснено періодизацію розвитку інституту спеціального досудового розслідування в Україні в період незалежності, що дозволяє простежити динаміку його нормативного становлення та еволюції правозастосовної практики. Запропоновано виокремлення таких ключових періодів: серпень 1991 р. – листопад 2012 р. – період дії кримінально-процесуального законодавства радянського періоду, з формальними нормами заочного кримінального провадження без практики їх застосування; листопад 2012 р. – січень 2014 р. – період дії нового КПК без передбаченої процедури заочного кримінального провадження; січень 2014 р. – січень 2015 р. – період запровадження інституту спеціального досудового розслідування, як форми заочного кримінального провадження; січень 2015 р. – лютий 2022 р. – період вдосконалення інституту спеціального досудового розслідування та формування слідчої та судової практики; лютий 2022 р. – грудень 2024 р. – період реформування інституту спеціального досудового розслідування в умовах діє воєнного стану. Визначено, що початком сучасного етапу запровадження та розвитку кримінального провадження за відсутності підозрюваного (обвинуваченого) *in absentia* було визначено прийняттям Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини» від 7 жовтня 2014 року № 1689-VII. Доведено, що інститут спеціального кримінального провадження (*in absentia*) відіграє ключову роль у забезпеченні засад справедливого судочинства в умовах, коли підозрюваний чи обвинувачений навмисно ухиляється від участі у процесі або перебуває поза межами юрисдикції національної правової системи. Його нормативно-правове регулювання в Україні спрямоване на досягнення складного балансу між імперативною необхідністю захисту публічних інтересів та забезпеченням фундаментальних прав і свобод особи, стосовно якої здійснюється кримінальне переслідування. Проте, ґрунтовний аналіз правозастосовної практики свідчить про наявність суттєвих прогалин у правовому регулюванні цього інституту. Зокрема, виявлено дефіцит нормативної деталізації процесуальних гарантій, що ускладнює забезпечення ефективного захисту прав підозрюваного за його відсутності. Крім того, встановлено відсутність єдиної концептуальної моделі застосування спеціального досудового розслідування, що призводить до неоднорідності судової практики, створення потенційних ризиків оскарження рішень у міжнародних судових інстанціях та порушення стандартів, закріплених у Європейській конвенції з прав людини. Дослідження свідчить, що, хоча український підхід до здійснення кримінального провадження *in absentia* не є абсолютно унікальним у глобальному контексті, він має суттєву специфіку, пов'язану з актуальними викликами у сфері національної безпеки та боротьби з особливо небезпечними кримінальними проявами. Відзначено, що його нормативна та практична імплементація зорієнтована переважно на забезпечення невідворотності покарання за злочини, які становлять загрозу суверенітету держави, її територіальній цілісності та громадській безпеці, що відрізняє українську модель від традиційних європейських підходів. З огляду на виявлені недоліки та міжнародний досвід, обґрунтовано необхідність комплексного реформування законодавчих механізмів, що регулюють спеціальне кримінальне провадження.....

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the legal, theoretical and practical aspects of ensuring human rights during a special pre-trial investigation (*in absentia*). The work examines the features of this institution in the context of modern criminal procedural legislation of Ukraine, analyzes its problematic aspects and provides scientifically substantiated proposals for improving regulatory regulation. A thorough historical and comparative analysis of the concept of conducting criminal proceedings in the absence of the suspect (accused) has been conducted through the prism of legal traditions of different historical periods - from the ancient era of Ancient Rome to the legal systems of the Middle Ages. It has been established that the regulatory acts of the indicated eras provided for differentiated approaches to assessing the failure to appear of the suspect, mainly treating it as a manifestation of contempt for the state authorities and its judicial institutions. In the absence of a person suspected of committing an offense, the criminal procedural system has historically tended to apply

repressive measures, which, in addition to purely legal consequences, also had a social and punitive orientation. The absence of the accused was often regarded not only as an evasion of justice, but also as an independent tort, which entailed additional sanctions. In addition, the relationship between the political systems of a particular historical period and the mechanisms for implementing criminal proceedings (in absentia) was traced. Based on a comprehensive study, a periodization of the development of the institution of special pre-trial investigation in Ukraine during the period of independence was carried out, which allows us to trace the dynamics of its normative formation and the evolution of law enforcement practice. The following key periods were proposed to be distinguished: August 1991 - November 2012 - the period of validity of the criminal procedural legislation of the Soviet period, with formal norms of absentia criminal proceedings without the practice of their application; November 2012 - January 2014 - the period of validity of the new CPC without a prescribed procedure for absentia criminal proceedings; January 2014 - January 2015 - the period of introduction of the institution of special pre-trial investigation as a form of absentia criminal proceedings; January 2015 - February 2022 - the period of improving the institution of special pre-trial investigation and the formation of investigative and judicial practice; February 2022 - December 2024 - the period of reforming the institution of special pre-trial investigation in the conditions of martial law. It was determined that the beginning of the modern stage of the introduction and development of criminal proceedings in the absence of a suspect (accused) in absentia was determined by the adoption of the Law of Ukraine "On Amendments to the Criminal and Criminal Procedure Codes of Ukraine Regarding the Inevitability of Punishment for Certain Crimes Against the Fundamentals of National Security, Public Security and Corruption Crimes" dated October 7, 2014 No. 1689-VII. It is proven that the institution of special criminal proceedings (in absentia) plays a key role in ensuring the principles of fair trial in conditions when the suspect or accused intentionally evades participation in the process or is outside the jurisdiction of the national legal system. Its regulatory and legal regulation in Ukraine is aimed at achieving a complex balance between the imperative need to protect public interests and ensuring the fundamental rights and freedoms of the person being prosecuted. However, a thorough analysis of law enforcement practice indicates the presence of significant gaps in the legal regulation of this institution. In particular, a lack of regulatory detailing of procedural guarantees was identified, which makes it difficult to ensure effective protection of the rights of the suspect in his absence. In addition, the absence of a single conceptual model for the application of a special pre-trial investigation was established, which leads to the heterogeneity of judicial practice, the creation of potential risks of appealing decisions in international courts and the violation of standards enshrined in the European Convention on Human Rights. The study shows that, although the Ukrainian approach to conducting criminal proceedings in absentia is not absolutely unique in the global context, it has significant specifics related to current challenges in the field of national security and the fight against particularly dangerous criminal manifestations. It is noted that its normative and practical implementation is mainly focused on ensuring the inevitability of punishment for crimes that pose a threat to the sovereignty of the state, its territorial integrity and public security...

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гурін О.Ю. Інститут заочного кримінального провадження в законодавствах країн Європейського Союзу. Південноукраїнський правничий часопис. 2023 № 4 С.103-107.

- Гурін О.Ю. Генеза розвитку інституту спеціального досудового розслідування за часів незалежності України. Право та державне управління. 2024. № 2. С. 371–376.
- Гурін О.Ю. Захисник як гарант дотримання прав та законних інтересів підозрюваного під час здійснення спеціального досудового розслідування. Право і суспільство. № 4. 2024. С. 563–567.
- Гурін О.Ю. Спеціальне досудове розслідування як дієвий інструмент розслідування воєнних злочинів. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 12. С.344–346.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U006773 0114U004019

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волошанівська Тетяна Володимирівна
2. Tetiana V. Voloshanivska

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1060-5412

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назимко Єгор Сергійович
2. Yehor S. Nazymko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4949-4155

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Абламський Сергій Євгенович
2. Serhii Y. Ablamskyi

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4716-3985

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210260080>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкута Олег Олегович
2. Oleg Shkuta

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0395-5710

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісніченко Дмитро Вікторович

2. Dmytro Lisnichenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6562-6651

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бабенко Андрій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бабенко Андрій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Медведенко Надія Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна